N°. 66.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 19 Maart.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BRUSSEL. — De belgische afgevaardigden zijn gisteren met den Zondag niet vergaderd geweest. Heden zouden waarschijnlijk de algemeene beraadslagingen over den ijzeren spoorweg gesloten worden, dewijl de laatst ingeschreven leden, de heeren *Nothomb*, *Jullien* en *Devaux*, in de zitting van Zaturdag over het ontwerp het woord gevoerd hebben. Ongetwijfeld dacht men, dat de beraadslaging over de bijzondere artikelen, vooral die betrekkelijk de wijze van uitvoering des ontwerps, niet minder langdurig dan de algemeene beraadslagingen zouden zijn. — De belgische senaat heeft laatstleden Zaturdag het rapport zijner commissie over de begrooting van de binnenlandsche zaken aangehoord. De discussie over dit budget en over dat der publieke schuld is door den senaat op heden bepaald.

De centrale sectie van de kamer van afgevaardigden heeft zich bij het onderzoek van het voorstel der heeren *Defoere*, *Desmet* en *Rodenbach*, in zooverre daarmede vereenigd, dat ook zij zich voor de vestiging van een regt op de linnens bij den uitvoer heeft verklaard. Dit regt schijnt evenwel gering gesteld te zijn en nog maar met de meerderheid van ééne stem, vier tegen drie, te zijn doorgegaan. De kamer zich echter vroeger tegen het bezwaren van de binnenlandsche linnens verklaard hebbende, geloofde men niet dat juist dit gedeelte, maar wel daarentegen de voorgestelde regten op den invoer van vreemde linnens, bijval [illegible] meerderheid der kamer zoude vinden.

— Te Luik is laatstleden vrijdag de heer *Ernst*, *Sr.*, door de studerende jeugd in de regten met herhaalde toejuichingen en bravo's ontvangen, ten blijke harer achting en genegenheid voor dezen haren deken der universiteit, en zulks, naar het dagblad van Luik meldt, op het vernemen der onwaarheid van het gerucht, dat de heer *Ernst* tot het aannemen van het professoraat aan de toekomstige katholijke universiteit zoude bewilligd hebben. Volgens den *Politique* was hetzelfde gerucht ten aanzien van den heer *Pagani* evenmin gegrond. Omtrent den derden persoon, dien men almede als aanstaanden professor bij opgemelde universiteit gedoodverwd had, den heer *Delvaux*, was men onzeker.

— Het 4de bataillon van het 11de regiment, dat tot heden te Namen in garnizoen was verbleven, is ll. Zaturdag insgelijks naar het Luxemburgsche op marsch gegaan om zich bij de andere bataillons van dat regiment te voegen. Een bataillon van het 1ste regiment zou hetzelve in Namen vervangen. Ten gevolge van het aftrekken der naar de zijde van het Luxemburgsche bestemde troepen, hebben in de vorige week ook een paar bataillons van het 5de regiment belgische troepen Mons verlaten, om voorloopig te Charleroy en Philippeville garnizoen te houden.

— De beroemde *Paganini* heeft zich laatstleden Zaturdag voor het eerst te Brussel onder eenen ontzaggelijken toeloop in weerwil van den verhoogden prijs der plaatsen, laten hooren. Heden avond zou hij eene tweede voorstelling van zijn talent geven en nog eene derde in den loop der week. Volgens de bladen zou hij zich ook een of twee malen te Gent en Antwerpen laten hooren.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Maart.

Na eene discussie van vier dagen heeft de kamer van afgevaardigden werkelijk gisteren de algemeene beraadslaging van het ontwerp van wet, tegen de staatkundige genootschappen, ten einde gebragt, en die van de bijzondere beginselen tot aanstaanden maandag verschoven. Het schijnt dat de meer gematigde oppositie, waartoe onder anderen de heer *Berenger*, met een gedeelte der zoogenaamde *tiers parti*, behoort, even als het ministerie, de noodzakelijkheid erkent, om de verdere uitbreiding en nadeelige werking der staatkundige vereenigingen te keer te gaan, doch aan de maatregelen daartoe strekkende eenen anderen vorm wenscht te geven. In dien geest zoude men dan het voorstel van een amendement te wachten hebben, waarbij de bevoegdheid, om zich tot het een of ander doel tot een genootschap te vereenigen, geheel onverlet werd gelaten, onder dien mits echter, dat men vooraf het oogmerk en de reglementaire bepalingen van zoodanig genootschap aan de plaatselijke autoriteiten zoude doen kennen, en het gouvernement de magt zoude hebben om dezelve vereenigingen in buitengewone gevallen te ontbinden.

— De bezuiniging door de commissie der kamer van afgevaardigden in het budget van het departement van oorlog doorgedreven, heeft reeds ten gevolge, dat aan de kommandanten der militaire divisien bevel is gezonden, om de halve bataillons, bij de regimenten infanterie, tot de reserve behoorende, onmiddellijk af te danken en de officieren *à la suite* te stellen. Daarenboven zoude volgens een der ministeriele bladen het observatie korps aan de Spaansche grenzen vereenigd, weldra worden ontbonden.

— Van Madrid zijn er geene nadere tijdingen; hoezeer men dezen middag ter beurze het gerucht verspreidde, dat bij de Engelsche legatie zeer ongunstige berigten waren ontvangen, waartoe bepaaldelijk behoorde, dat *Merino* zich op nieuw in Kastilien aan het hoofd zijner benden had gesteld, en de hoofdstad tot op eenen kleinen afstand was genaderd. Minder waarschijnlijk was een ander gerucht, dat de gezanten der drie Noordsche mogendheden met gemeen overleg Madrid hadden verlaten.

— Ter reede van Marseille zijn voor eenige dagen twee Oostenrijksche vaartuigen aangekomen, eenige uitgewekene Polen aan boord hebbende, die naar Algiers wenschen te worden overgebragt. De Fransche autoriteiten hebben deze vreemdelingen niet vergund aan wal te komen, zoodat zij den vroeger voorgenomen togt naar Amerika zullen dienen te vervolgen.

— Heden (15 *Maart*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 104,85; op tijd 104,90; 3 pCt. kont. 78,45; op tijd 78,70; Nap. renten kont. 94,60; op tijd 94,90; Sp. perpet. kont. en op tijd 65; 3 pCt. kont. 39; op tijd 39⅛; Cortes geopend 26.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den Maart.

Blijkens eene algemeene order voor het Leger zijn van den 27sten Februarij ll., bij onderscheiden besluiten van Z. M., van den 8sten tot en met den 19den dier maand, nog benoemd: tot 2den luit. bij het bat. artillerie transporttrein, de 2de luit. à la suite *J. G. Bosch*, van het bat.; en tot tweeden luit. bij de afdeeling kurassiers, n°. 9, de pagie Jhr. *W. F. Tindal*, kadet wachtmeester bij het korps rijdende artillerie. Het twee derde activiteits-traktement is verleend aan den majoor *W.* baron *van Heeckeren van Walien*, van de garnizoens-troepen te Amsterdam. Het traktement van non-activiteit is toegekend aan den kapitein *K. R. G. Wursiysen*, onlangs uit de Oost-Indien teruggekeerd, en aan den eersten luit. *L. J. Andeau*, van de tweede afd. infanterie. Op het daartoe door hem gedaan verzoek is eervol ontslag uit de dienst verleend aan den eersten luit. *E. van der Oudermeulen*, van het korps rijdende artillerie, met vergunning om de uniform van zijn tegenwoordig korps te blijven dragen. De titulaire rang van 2den kapitein is, zonder bezwaar van 's Rijks schatkist, verleend aan den eersten luitenant *A. L. B. W. van Oyen*, van het batt. transporttrein.

— Door Z. K. H. den admiraal en kolonel-generaal zijn, in hunnen tegenwoordigen rang en ancienneteit overgeplaatst:

Bij de tiende afdeeling infanterie: De kapitein *J. R. B. Veeren*, van de 13de afd. infanterie;

Bij de twaalfde afdeeling: de kapitein *S. J. Kochius*, van de 18de afd. infanterie;

Bij de dertiende afd.: de kapitein *H. Landolt*, van de 10de afd. infanterie;

Bij de veertiende afdeeling: de eerste luit. *D. J. Grondal*, van de 8ste afd. infanterie;

Bij den staf der artillerie: de majoor *P. F. Bullot*, van het 6de bat. artillerie nationale militie, met bepaling dat hij voor alsnog in zijne betrekking van inspecteur der draagbare wapenen zal verblijven;

Bij het 6de bat. artillerie nationale militie: de majoor *W. W. Entrop*, kommandant der artillerie in het fort Bath;

Bij het bat. vrijwillige artilleristen: de kapitein *T. de Groot*, van den staf der artillerie.

— Door Z. M. zijn, bij besluit van den 5den dezer, met den 1sten April aanstaande, de volgende bevorderingen onder het korps officieren van gezondheid der nederlandsche marine vastgesteld, als:

Tot chirurgijn-majoors van den eersten rang, de chirurgijn-majoors van den tweeden rang, *A. van Overstraten* en *H. Schillet*.

Tot chirurgijn-majoors van den tweeden rang, de chirurgijn-majoors van den derden rang, *C. de Mooy* en *J. M. de Jongh*.

Tot chirurgijn-majoors van den derden rang, de chirurgijns der tweede klasse, *F. Kirchman*, *L. Fleisscher*, *J. L. Berliner* en *H. G. van Dommelen*.

Tot chirurgijns der tweede klasse, de chirurgijns der derde klasse, *W. Peters* en *A. L. Syrier*.

Al verder is de luitenant-kolonel *Bake* als opperbevelhebber der forten Lillo en Liefkenshoek eervol ontslagen.

Ook is aan den luitenant ter zee van de tweede klasse, *James John* baron *Melvill van Carnbee*, op zijn verzoek, een eervol ontslag uit het vaste korps zeeofficieren der nederlandsche marine verleend geworden.

De generaal-majoor *de Virieu*, lid van het hoog militair geregtshof, is als zoodanig tot luitenant-generaal bevorderd, en

Aan den kapitein *G. J. Pape*, wagenmeester bij het hoofdkwartier van het leger te velde, is de rang van majoor titulair toegestaan.

— Men verneemt, dat door den generaal der infanterie, kanselier der Militaire Willemsorde, aan de hier na gemelde militairen de autorisatie is verleend tot het dragen der aan hen geschonkene medailles, als:

aan den fuselier *D. G. Proefster*, van het algemeen depot der landmagt n°. 33, de medaille van verdiensten, hem namens den groothertog *van Saxen-Weimar*, voor het bijwonen van den veldtogt van 1815, geschonken;

aan den fuselier *C. Schoeneveld*, de Pruissische Bronzen gesp van de derde klasse, wegens negenjarige trouwe dienst; en

aan den vrijwilligen jager *J. G. C. Braun*, van het korps jagers van

van Dam, het zilveren en het metalen eerekruis, hem beiden door den vorst *van Reusz*, wegens het bijwonen der veldtogten van 1813 en 1814 geschonken.

— Naar men verneemt, hebben onderscheidene der laatstelijk tot luitenant-generaals en generaal-majoors bevorderde officieren, hunne betrekking zonder bezwaar voor 's Rijks schatkist aangenomen. Zoo noemt men, onder anderen, den luit.-generaal *W. F.* graaf *van Reede*, opperkamerheer van Z. M.; den generaal-majoor *M. A. Kuytenbrouwer*, directeur der 2de artillerie-directie; den generaal-majoor *H.* graaf *de Cruquenbourg*, adjudant van Z. K. H. den Prins *van Oranje*; en den generaal-majoor *D.* graaf *Du Chastel*, vice-opperstalmeester van het huis des Konings. Onder de kapiteins, die almede hunnen nieuwen rang zonder bezwaar voor 's Rijks schatkist hebben aanvaard, noemt men jhr. *J. Mock*.

Voorts verneemt men, dat de volgende officieren de betrekkingen, welke zij vervullen, tot nader bevel zullen blijven bekleeden, als: de generaal-majoor *J. E. van Gorkum*, die aan den generalen staf verbonden is; de generaal-majoor *F. C. List*, als kommandant van de tweede artillerie-inspectie en van de artillerie te velde; de generaal-majoor *W. J. E.* baron *van Balveren*, als kommandant van het regiment huzaren n°. 6; de majoor *W. D. Hubner*, als chef van het bureau van den grootmeester der artillerie; en de kapitein *C. H. Meyer*, als adjudant bij den kommandant der artillerie te velde.

— Naar men verneemt zal het Koninklijke Gezin, benevens het gansche Hof, tegen het begin der maand april, de hoofdstad des Rijks met een verblijf van eenige duur vereeren.

— Z. M. heeft den reeder en koopman te Antwerpen *J. B. Donnet* vergund, zich met zijn handelhuis, onder de firma van *J. B. Donnet & Co.*, te Rotterdam te vestigen, en aan hem nederlandsche zeebrieven toegezegd voor de aan gemeld huis behoorende schepen *de Ortelius*, *de Macassar* en *de van de Werve*.

— Bij een koninklijk besluit is bepaald, dat de schutsluis, gelegen aan den Wollenfoppenplas, bij de zoogenaamde Huismanskade, voor het publiek zal worden opengesteld, en dat op hare doorvaart toepasselijk zal zijn het tarief der te heffen regten op de doorvaart der schutsluis, welke in den IJsseldijk voor de gemeenschap van den IJssel met de ringvaart der droogmakerij van den Zuidplas in Schieland is gebouwd geworden, goedgekeurd bij het besluit van den 31sten Mei 1833, n°. 113, voor zoo verre daarvan door de bij het voorschreven tarief opgenoemde vaartuigen zal kunnen worden gebruik gemaakt en met weglating van het bij meergemeld tarief bepaalde bruggeld.

'S GRAVENHAGE, den 17den Maart.

Gisteren avond is er, in den tuin van het hôtel van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, ten teeken van blijdschap wegens 's Vorsten terugkomst, een prachtig vuurwerk afgestoken.

— Z. K. H. Prins *Frederik* wordt met Hoogstdeszelfs Gemalin op het einde der week in deze residentie terug verwacht.

— Gedurende den thans verstreken winter hebben er onder de eerste kringen en het corps diplomatique menigvuldige bals, thé-dansants, en andere feestelijkheden plaats gehad. Eenige jongelingen van aanzienlijken huize, die zich verpligt achtten eene contra-partij aan sommige der aanzienlijke lieden, welke hun genoodigd hadden, te geven, hebben te dien einde besloten, aanstaanden dingsdag-morgen op het badhuis te Scheveningen een groot dejeuner-dansant aan te leggen. Een groot aantal personen is daarbij genoodigd geworden, en ook, onder anderen, H. K. K. H. de Princes *van Oranje*, die, naar men verneemt, dat aanbod wel heeft gelieven aan te nemen.

— Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken heeft, bij missive van van den 13 februarij jl. den heeren gouverneurs der provincien te kennen gegeven, dat Z. Exc., bij circulaires van 4 februarij, en 4 mei 1833, hen onderhouden heeft over de menigvuldige praktijken welke hier en daar, vooral in de grensprovincien, zijn te werk gesteld, om vreemdelingen van geboorte, en daaronder de zoodanigen, die naauwlijks eenig verblijf hier te lande hebben gehouden, als ingezetenen te doen doorgaan, en als plaatsvervangers, zoo bij de Nationale militie, als bij de mobiele schutterijen in te dringen; en heeft Z. Exc. daarbij van hun HEdGestr. verlangd het aanwenden van de meest gepaste middelen, om dergelijke handelingen die, in stede van den ingezetenen voordeel te bezorgen, integendeel menigmaal tot hun nadeel uitloopen, met kracht tegen te gaan, daar zoodanige personen niet zelden van valsche of althans op hen niet toepasselijke bewijsstukken, die zij uit hun vaderland medebrengen, of van daar aan de zoogenaamde commissionairs bezorgd worden, voorzien zijn, en zich dikwerf aan desertie schuldig maken, waardoor de geremplaceerden na veel geld aan zoodanige lieden verspild te hebben, in de verpligting worden gebragt andere plaatsvervangers te stellen of in persoon de dienst op te nemen. De menigvuldige klagten, daarover bij het departement van oorlog ingebragt, en de regterlijke vervolgingen, welke nu en dan, na ontdekte valschheid der overgelegde bewijsstukken, daaruit zijn voortgevloeid, zoo wel tegen de personen die zich als plaatsvervangers hadden aangeboden, als tegen de personen, die verdacht waren aan het opmaken en bezorgen van dergelijke bewijsstukken schuldig te staan, heeft de aandacht van Z. M. tot zich getrokken en ten gevolge gehad, dat Z. Exc., na het daaromtrent, ook bij den raad van staten, te werk gestelde onderzoek, bij koninklijk rescript van den 31. Januarij jl., N°. 88, gelast is de heeren gouverneurs nader de naauwkeurige nakoming van de in voormelde circulaires aangeduide maatregelen van voorziening aan te bevelen.

Dienvolgens zijn hunne Exc. de heeren gouverneurs, namens Zijne Majesteit, nogmaals uitgenoodigd, om, zoowel in het wezenlijk belang van de ingezetenen, die zich, hetzij bij de Nationale militie, hetzij bij de korpsen mobiele schutterijen, willen doen vervangen, als in dat van de zedelijke gesteldheid van het leger zelf, naauwkeurig toe te zien, dat geene andere vreemdelingen van geboorte bij de Nationale militie of mobiele schutterijen tot plaatsvervangers worden aangenomen dan de zulken, welke voldoende bewijzen zullen geven van hunne hoedanigheid van *ingezetenen* van het Rijk, in dier voege, dat zij, als zoodanig (bijaldien zij den daartoe gevorderden ouderdom niet te boven mogten zijn) voor zich zelven aan de wetten op de Militie en Schutterijen zijn onderworpen geweest niet alleen, maar tevens door eenig voortdurend verblijf hier te lande, behoorlijke waarborg aanbieden voor hunne goede gedragingen, en daarenboven door getuigschriften aantoonen, buiten het bereik der militaire verpligtingen te vallen in hun eigen vaderland. Al verder zijn de gouverneurs verzocht, om op de naauwgezette nakoming dezer vereischten ook de aandacht van de plaatselijke besturen nader te vestigen, als zijnde het meermalen gebleken, dat deze wel eens al te ligtvaardig te werk zijn gegaan in het afgeven zoo wel van certificaten van goed gedrag aan vreemdelingen, die zij, door hun kort verblijf in de gemeente, niet genoeg kennen en in dezen veeltijds al te veel vertrouwen stellen, zoo wel op de daarvan afgelegde getuigenissen, door lieden, die zelve in hunne burgerlijke handelingen niet boven alle aanmerkingen verheven zijn, als op de door hen of door de vreemdelingen overgelegde, in hun vaderland verkregen, niet altoos echte getuigschriften, welke *niet* echte stukken, met opzigt tot het Pruissische rijk, daarin (volgens het gevoelen van een der heeren officieren bij de regtbanken, die zaken van dezen aard eén en andermaal in officio heeft behandeld), van de echte stukken te onderscheiden zijn, dat de doopattesten op zegels van vijf zilber-grosschen geschreven niet echt zijn, als moetende dezelve, volgens de Pruissische wetten, op een zegel van vijftien silbergrosschen worden afgegeven; dat voorts de *auswanderungs-consenten*, afgegeven door *Burgemeesteren* of *Landraden*, almede niet behooren te worden erkend, vermits die consenten *alleen* kunnen verleend worden door den koninklijken Pruissischen regerings-raad; terwijl overigens nog als zeer verdacht gehouden kunnen worden, die attesten, welke door verschillende personen geschreven en van verschillende zegels voorzien zijn.

Eindelijk heeft de minister het niet geheel ondoelmatig geacht, om de aandacht almede van de militie-raden op deze aangelegenheid te vestigen, ten einde daardoor, ook bij de Nationale militie, het indringen van vreemdelingen van geboorte, die niet op goede gronden gehouden kunnen worden de hoedanigheid van *ingezeten* te bezitten en geene goede waarborgen voor hunne zedelijkheid aanbieden, zooveel mogelijk, te weren.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den Maart.

In den nacht van den 6den op den 7den dezer is het Brunswijksche stadje Hasselfelde, aan het Hartzgebergte nagenoeg geheel in den asch gelegd. Slechts een twintigtal huizen is onbeschadigd gebleven.

— De nieuwe verkiezingen voor de tweede kamer der Stenden van het Groot-hertogdom Hessen, schijnen in 't algemeen niet aan de verwachting der regering te zullen beantwoorden. Immers de meeste der leden van de oppositie, die tot de ontbinding der vorige kamer aanleiding gaf, zijn op nieuw benoemd geworden.

— Onder dagteekening van den 8sten dezer schrijft men uit Weenen, dat de Pruissische minister *Ancillon* eerstdaags aldaar werd te gemoet gezien, en dat alsdan de onderhandelingen van het congres met meer nadruk zouden worden voortgezet.

Voorts had zich te Weenen het gerucht verspreid, dat de partij van dom *Pedro* in Port[illegible] gevoelige verliezen had geleden, en dat er, welligt van de zijde [illegible] bemiddelende mogendheden nieuwe voorstellen zouden worden [illegible]aan, om door een huwelijk tusschen *don Miguel* en donna *Maria*, aan den burger-oorlog een einde te maken.

— De Oostenrijksche *Beobachter* geeft de volgende berigten uit Konstantinopel van 18 februarij:

« In den laatsten tijd heeft er bijna dagelijks brand plaats gehad; den 12den in de nabijheid van Unkapan, den 13den nabij Sultan-Bajezid; den 15den werden in Tophana omstreeks 50 huizen in de asch gelegd, waarbij drie Turksche vrouwen het leven verloren; en tot den 18den ontstond er op verscheiden plaatsen in Konstantinopel zelf brand. Men schrijft deze brandstichtingen toe aan de ontevredenheid der troepen over het inhouden van een gering gedeelte hunner soldij, waartoe de regering bevel gegeven heeft, opdat zij na het afloopen van hunnen diensttijd, van het voor hen bewaarde gedeelte eenen tijd lang zouden kunnen leven. Uit vrees dat zij met deze betuigingen van ontevredenheid zouden voortgaan is er een verbod uitgevaardigd, houdende dat na tien ure des avonds, niemand zich op de straten mag vertoonen.

» Den 17den zijn tusschen den oostenrijkschen gezant en den Reis-Effendi, de bekrachtigingen uitgewisseld van het door de Porte en Toscane gesloten handelsverdrag."

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

MAANDAG, *den 17den Maart.*

TARWE. — Puike N. Roode, iets hooger, overigens alles bij het vorige; 127 ℔ puike O. witbonte Pools. *f* 270; – 124 O. puike bonte dito *f* 236; – 130, 131 N. Rhijn *f* 184, 186; – 123 N. N. Vriessche *f* 144, 146.

ROGGE. — 121 ℔ N. Geldersche *f* 129; – 122, 123 N. Drentsche *f* 130, 132; – 121, 123 Over ijselsche *f* 128, 134.

GARST. — Stil; 108 ℔ Deensche *f* 76; – 109 Oldammer *f* 87; – 99 geringe Groninger zomer *f* 78.

HAVER. — Met iets beteren handel tot voorgaande koersen: 82, 84, 86, 87, 88 ℔ dikke *f* 61, 63, 65, 66, 67; – 82, 91 N. fijne *f* 66, 80; – 93 N. Vriess. Zaai *f* 90; – 89, 91 Vriessche *f* 82, 88; – 75 Voer *f* 55.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.